

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes száma 4 fill.
Fél " 2 K
Pályaudvarokos a fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzettel van megengedve

„Az Angyalföld titkai“ A nép uzsorásai

E. ö. ízetési felhívás.

A „NAPLO“

Január hó 1-én lépett az *ötödik* évfolyamába, ami egy hétfői napon megjelenő lapnál, életrealitásának, ha nem is fényes, de mindenestre, tekintélyes, számottevő bizonyossága. Erre az eredményre szerény önértékeléssel hivatkozhatunk, mert lapunk, bár tartózkodik minden politikától, hétről hétre mindinkább terjed annak a közönségnek a körében, mely higgyék bírálataival a lap irányát értékelni és becsülni tanulta.

A „Napló“ elsősorban a magyar-ságnak és minden igaz magyar ügynek lelkes és gondos ápolója.

A politikán kívül, a társadalom minden rétegeinek érdekeit képviseli teljes tárgyilagossággal, meleg szeretettel és igazságos elfogulatlansággal.

A kisemberek, az egyszerű munkásság ügyeit ép úgy méltatjuk, mint a paloták szerencsés lakóit és szerény keretekben az irodalom és művészet minden termékére is kiterjeszkedünk.

E törekvésünkben, a magyar irodalom és hírlapírás legjelesebb művelői támogatnak és ma már az ország minden részében olyan ismert jónévű munkatársakkal dicsekedhetünk, ami lehetővé teszi, hogy az aktuális eseményeket és kérdéseket mindig alapos tudással, lelkiismeretes, igazságos elbírálás alapján tárgyalhassuk.

Az újév kezdetével, lapunkat a „Regénycsarnok“ rovattal bővítettük és már január elsején megkezdjük egy elismert nevű jeles írónk

„Az Angyalföld titkai“

című rendkívül érdekesítő új regényének közlését, melyet minden újabb előfizetőnknek díjtalanul megküldünk.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók. Az előfizetési pénzek a „Napló“ kiadóhivatalához (Budapest, Dohány-utca 88. szám alá) küldendő.

Bizalommal tesszük le tehát lapunk V. évfolyamának sorsát a hírlapkedvelő közönség kezeibe, azon reményben, hogy buzgó törekvésünket hazafias támogatására méltónak fogja találni.

Kiváló tisztelettel:

A „NAPLO“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Munkáshiány.

Magyarországon évek óta állandó a munkáshiány. Az ipari munkások száma évről évre nő, de az emelkedés nem áll arányban iparunk fejlődésével. Az 1909. év harmadik negyedében például az összes ipari alkalmazottak száma 505.778 volt, míg az ipari üzemek teljes kihasználásához 580.431 munkásra lett volna szükség. A hiány tehát körülbelül 80.008. Hogy ez a számarány nem fog javulni, bizonyosra vehető. Kevés ipartelepünk dolgozik teljes üzemmel; emellett az ipari munkások kivándorlása egyre emelkedik, mert az amerikai kereseti viszonyok csábítóan hatnak a kivándorlásra, bár a magyar ipari munkában is javultak a kereseti viszonyok. Igaz, hogy a megélhetési viszonyok hasonló arányú emelkedése nem sokat változtatott az ipari munkás sorsán, de viszont el kell ismernünk, hogy az ipari érdekeltségek mindenütt a legmesszebb mentek az engedékenységekben. Az ipartelepeken ipari munkát végző munkások közül magyar honos volt 232.884 munkás és 74.909 munkásnő. Az idegen munkások közül legtöbb az osztrák, összesen 20.000; míg a többi nemzetiségű munkások jelentéktelen számmal szerepelnek az ideiglenes statisztikai kimutatásban. Mikor az amerikai krízis kitört, mint ismeretes, sergestől vándoroltak vissza a magyar munkások is. A kormány akkori-ban visszavándorlási akciót indított és remélte, hogy a visszavándorlók újból állandóan telepednek le idehaza s ezzel megszűnik a munkáshiány. De a reménység nem vált valóra. Azok a munkások, akik beleszórtak az amerikai munkáséletbe, nem tudtak többé itthon megmaradni és mihelyt javult Amerikában a gazdasági helyzet, újból itt hagyták az országot, sőt biztatásaikkal, ígéreteikkel fokozták a kivándorlási hajlandóságot az ipari munkások között. S talán ezért olyan jelentékeny ma is az ipari munkások kivándorlása. A magyar ipar fejlődéséről beszélünk, holott iparunk a kedvezőtlen munkáviszonyok következtében nem fejlődhetik a kívánt mértékben. Hogy ez nem pusztán föltevés, ezt számos példával tudnók illusztrálni. Csak néhány esetet említünk meg. Egy budapesti nagyobb fehérnemű gyáros egész

gyárát Bécsbe helyezte át, mert ott képzettebb, olcsóbb munkásokat talált. A fiemei Neuberger cég azért teszi át működése nagy részét Triesztbe és Spalatóba, mert ott kedvezőbbek a munkáviszonyok. A nyugatmagyarországi kőszénbánya részvénytársaság üzembhelyezése azért késik, mert nem tudtak idejében kellő számú munkást összehozni. És még egész sereg hasonló példával hozakodhatnánk elő. Ezzel azonban nincs segítve a bajon. A munkáviszonyok javulását a megélhetési viszonyok javulásával lehet csak elérni. Ezt pedig két irányban lehet megoldani. A szociális intézmények fejlesztésével és a kivándorlásnak szűkebb keretekbe való szorításával. Az utóbbit már meg is kezdte a belügyi kormány. De az akció nem járt teljes eredménnyel. Mert amit egyrésztől megnehezítettek, azt másrésztől megkönnyebbé tettek. Az idegen hajótársaságok ma ismét szabadon működnek az országban, bármennyire szigorú is az ellenőrzés.

Az artisták mozgalma.

(D) Nagy a méltatlanság a legbohémabb Bohémiában! Az artisták, ezek a kedves, szeretetreméltó, örökké vidám bohémek, méltó haragra gerjedtek dr. Boda Dezső főkapitány egy rendelete ellen, mely minden artistától, szigorú büntetés terhe mellett megköveteli, hogy a rendőrségtől működési igazolvánnyal lássa el magát. A bohémvilág képviselői komolyra vált arccal gyűléseztek a hét folyamán és kimondták, hogy inkább sztrájkba lépnek, nem működnek, semhogy ennek a rájuk nézve erkölcsileg lealázó rendeletnek alá vessék magukat és a mozgalom élén a legvidámabb Muzsa, legjelesebb képviselői Gyárfás, Baumann, Aalbach, Kiss Jenő és még más kitűnőségek állanak.

Sokkal jobban ismerjük dr. Boda Dezső főkapitányt finom érzékét, semhogy feltételezhetnők, hogy e rendelettel, az érdemes artisták önértékelését vagy egyéni szabadságát kívánta volna megbántani, vagy az egész artista-testületet rendőri felügyelet alá helyezni. Nekünk az a benyomásunk, hogy itt egy nagy tévedésről vagy félreértésről lehet csak szó, mely azonnal kedvező fordulatot vesz, ha a felek nem mint el-

lentétek, hanem kölcsönösen megértő tényezők állanak szemben.

Nem hisszük, hogy maga az „Artisták egyesülete“ is ne érezné, hogy ezt a tisztességes művészi foglalkozást, ma már sok olyan tehetségtelen elem is üzi, akiknél a művészet csak eszköz, más nemtelenebb célok elérésére. Ezekről az elemektől megszabadulni, ezeket a maga köréből száműzni, kidobni, lehetlenné tenni, volna az egyletnek ön-maga iránt tartozó legelső és elengedhetetlen kötelessége, már csak azért is, hogy azt az előítéletet eloszlassa, melylyel az „artista“ név nemcsak a vidéken, de a fővárosban is találkozók. Ezt az előítéletet azok terjesztik, művelik, akik az „artista“ névvel rut visszaéléseket követnek el. E sorok írója is tanuja volt annak, hogy „artista“ cím alatt 3-4 tagból facér pincérekéből, borbélylegényekből és kereskedelmi alkalmazottakból, 2-3 kávéházi leányból összetoborzott társulatok veszélyeztetik a vidék jó izlését és az artisták méltán féltett jó hírnevét. Ezek az úgynevezett „artisták“ becsapják a hatóságokat, vendéglősöket és közönséget egyaránt, mikor mint a budapesti előkelő mulatók tagjaiként mutatják be magukat. Állításom igazolásául ide iktatok egy ilyen reklámot, melyet éppen alkalomszerűen egy vidéki laptól kaptam:

„Dohánovics ur cukrászdájában, Kiséri Nándor a budapesti kabaré népszerű kómikusa és Apáti Dusi kabaré énekesnő, ma, vasárnap este tréfás dal és szavaló estélyt rendeznek Kisériéket oly művészi hír előzte meg, hogy bátran ajánlhatjuk közönségünk pártfogásába, mert igazán felejthetetlen estélyük lesz azoknak, akik ezen „vigestélyt“ meglátogatják. — Közreműködnek még: Salamon Irma és Komádi Mariska a budapesti színiiskola bájos nővendékei is. Ajánljuk őket a közönség pártfogásába.“

Hát én megengedem, hogy Kiséri Nándor ur népszerű kómikus, talán még az „Artisták egyesületnek“ is tagja, de nekem, — fájdalom, — módomban volt egy előadását végig élvezni és meg kell vallanom, nem csak nekem nem lett nagy örömöm benne, de a magyar artista világnak sem válhatott nagy dicséretére.

Hogy a fővárosban milyen elemek bitorolják jogosulatlanul az „artista“

cimet, nem is tartom illendőnek itt feszegetni.

Aki tehát, ennek a kedves, gazdag humoru, mélykedélyű artista világnak igaz barátja, jó akarója, éppen az „artista“ név tisztaságának megóvása érdekében, meleg szeretettel csak azt kívánhatja, hogy a kétes elemektől minél előbb, de radikális eszközökkel szabadítsa meg magát.

Ha a főkapitány rendeletét tul-szigorunak, lealázónak tartják, — aminthogy ebben az alakban az is, — erkölcsi kötelessége az egyetlen, a purifikációt saját hatáskörében végrehajtani, mert nem szabad megengedni, hogy az „artista“ elnevezés mindenféle kétes üzelemnek köpönyegétül szolgálhasson. Adjon ki az egyesület maga igazolványokat, de szigorú pedanteriával és teljes felelősséggel a rendőri hatósággal szemben. Ez lenne szerintünk a leghelyesebb megoldási mód a visszaélések megszüntetésére. Ezzel azonban még nem elégszünk meg; elvárjuk B o d a Dezső főkapitány ur ismert, tisztultabb józólésétől azt is, hogy az egyes mulatókban, — nem említünk neveket, mert sokat kellene feljegyezni, — előadott műsorokat, a meglévő szabályrendeletekhez híven, szigorúban ellenőriztesse, mert amit ma már pikantéria címen e nembem feltalálnak, a legszemérmelenebb bakát is pirulásra készíti. Tessék elhinni, hogy ez is nagy mértékben prostituálja az „artista“ nevet és lealacsonyítja, megméltelyezi az amugy is eldurvult erkölcsöket . . . A vidéken pedig csak az kaphasson hatósági engedélyt, aki a budapesti „Artista-egylettől“ hiteles igazolvánnyal van ellátva . . .

Zálogezédulákat

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platinát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit urjonnan vették. Schiller Isidor, Sip-utca 8.

Dr. Wettenstein Szanatorium R.-T.

tüdőbeteg ambulátoriuma

VI. kerület, Dölibab-utca 23. szám
Betegfelvétel és rendelés:

d. e. 9—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Igazgató főorvos: Dr. Wettenstein József.

A Napló Mindenütt

A drágaság.

Az egészséges ember nem tudja a beteg ember helyzetét méltányolni. És úgy látjuk, hogy a mi városi képviselőtestületünk csupa egészségesekből áll. Különbösen régen rászánták volna magukat arra, hogy a közszükségletnek megfelelő kórházat építsenek. Kinek nem fájt, annak nem fájt. Így vagyunk a drágasággal. Akinek van otthon mit aprítani a tejbe, az nem tudja, hogy milyen nehéz a piacról élni. A mélyen tisztelt közvetítők a termelőt megrohanják, amint az a pályaudvarhoz vagy a sorompóhoz ér. Összeszedik összes áruját a fogyasztó imádkozhatik, amíg hozzátul valamire méreg drágán. Ha ugyan hozzájut. Csak egy kis szabályrendelet kellene. Csak annyi, hogy bizonyos ideig a közvetítő a termelőtől nem vásárolhat. Mindjárt boldogulna a fogyasztó közönség is. De hát uram fia! — a képviselő uraknak ez nem szükséges, mert nem nagyon égeti őket. Így aztán marad minden a régi, mert még nem akadt egyetlen egy képviselőse, aki ezt illetékes helyen szóvá tette volna.

Igazság és hazugság.

Romániában az oláh miniszterelnökre ráöltött egy szocialista ur, akit társaival együtt elbocsátottak a munkából, mert szakszervezeti tag volt. Ráöltött pedig azért, mert a miniszterelnök a rendbontó szocialistákkal szemben erélyes rendszabályokat helyezett kilátásba. Hát úgy látszik, hogy „tul a hegyeken“ sincs több szabadsága az oláh atyafiaknak, mint nálunk. Sőt talán kevesebb van. Pedig ott ők volnának az urak. Mégis rólunk kiabálják ország-világ előtt, hogy jogfosztók vagyunk. S nálunk akarnak „rendet“ csinálni. Persze: a szocialisták hű segítőitársaik. No és a szocialisták sem riadnak vissza a hazugságtól. Nem régebben azzal kérkedtek, hogy mennyivel jobban fizetik ők a nyomdai alkalmazottakat, mint a „polgári“ lapok. De hirtelen lecáfolták őket a nyomdászok szakszervezete. Hanem azért vigan hazudnak tovább az országban, Budapesten és mindenütt. Mert a hazugság jobban jövedelmez, mint az igazság, melyért még a fejét is beverik az embernek . . .

A nadrág tragikomédiája.

A legapróbb vidéki színtársulatokról ezer meg ezer krónikás adoma jár szájról-szájra. Ilyen az alábbi történet is, mely a múlt napokban valósággal megtörtént egyik tizenhatodrangú vidéki színtársulat színpadán. Az „Elvált asszony“-t adták. A II. felvonás nagy kettősénél a primadonna észrevette, hogy a baritonistának az egyik rossz karszékben végighasadt a nadrágja. A közönség is már-már észrevette a dolgot és mulatott rajta. A primadonna erre, hogy figyelmeztesse partnerét, így dalolta a kettőst, önkényesen megváltoztatott, rögtönzött szöveggel:

— Karel édes, Karel drága,
Elszakadt az ön nadrága.

Karel meghökken a rögtönzés hallatára. Majd hidegvérrel megőrizve, így válaszolt:

Gonda drága, Gonda édes.
Mondja, miféle beszéd ez?

A primadonnát bántotta, hogy a baritonista nem veszi komolyan a dolgot. Hogy nem sikerült a figyelmét az elszakadt nadrágra felhívnia, tehát így folytatta:

Karel édes, nem hazudtam,
A nadrágján tényleg lyuk van.

A baritonista erre már csakugyan végig nézett magán és elhülve konstaltala a folytonossági hiányt. No de se baj. A fő a hideg vér. Tovább folytatta ő is:

Édes Gonda, drága Gonda.
Mire nincsen önnek gondja?

A közönség azt hitte, hogy az egész nadrágelszakítási jelenet benne van a darabban. Ezért tomboltak a lelkesedéstől és nyolcszor ismételtették el a jelenetet. A direktió azonban nem vette ilyen tréfásan a dolgot és a rendező színházi törvényszék elé állította a rögtönző partnereket, akiket a szigorú kollégák el is ítélték 10 10 korona büntetésre. A dologban az a legnagyobb szerűbb, hogy a közönség azóta az „Elvált asszony“ előadásain egyenesen megköveteli a nadrágelszakítási jelenetet, melyen első ízben olyan jól mulatott.

Foglalkozás nélküli — ur . . .

A múlt héten az érsekújvári vasúti állomásnál egy szélhámost tartóztattak le, ki báró Luzsinszky József név alatt nagyobb csalásokat követett el. A vasúti állomáson a vendégek között az életterem egyik pincér felismerte egyik régi ismerősét, aki még Pöstyénben kölcsönzött tőle 45 frtot s azután elszellett. Báró Luzsinszky G. Z. Józsefnek hívatta magát. A pincér itt szép csendesesen felszólította a báró urat tartóztatására a megfélemlítésére. A meglepett báró ur szintén csendesesen felajánlotta a pincérnek összes pénzét 6 koronáját, arany cvikkejét és malaclopóját. A

pincér azonban így nem egyezkedett és rendőrkért kiáltott. A meglepett báró eszeveszesen futásnak ered, utközben eldobálta magától névjegyeit, de ezzel se tudta megkönnyíteni helyzetét és gyorsabbá tenni a lábát. Elcsípték. Kiderült, hogy se nem Luzsinszky, se nem báró, hanem egyszerűen Zambó Géza. Foglalkozás nélküli — ur. Az ujlényomat felvételénél nagy jártasságot árult el. Ugy látszik, a szélhámos pálya még mindig nagyon jövedelmező lehet, mert napról-napra lepleznek le „előkelő“ urakat. Az oka pedig az, hogy a mai, magát „demokratikus“-nak valló nemzedék rögtön hasra esik, ha valaki mint gróf vagy báró mutatkozik be és szívesebben hajt az ismeretlen csirkefogó szavára, mintha egy régi, tisztességes ismerőse állana előtte.

IRODALOM MŰVESZET

TÖRTÉNET.

Orgonavirágos rózsatelt szobára odatűz a napnak aranyos sugára; fényugárból koszorút fon, áttörve a virágokon egy csaldott bus leánynak sápadt homlokára . . .

Harangzúgás hallik, esküvőre mennek, esküszik egy férfi szíve szerelmének; elcsuklik a hangja, a pap alig hallja, mert ez esküt már régebben másnak megígérte . . .

Harangzó se hallszik, orgona se bug már örök szerelemben messzejár az uj par, s az orgona haneját, mégis folyton hallják: ahol vágyó szerelemben egy leány sir halgan, csendesesen!

E. Farkas Imre.

A székesfehérvári színházban most mutatta be Szálka y Lajos kitűnő társulata, V é r t e s Mihálynak, a társulat fiatal tagjának „A nagy b á c s i b o g a r a“ című egyfelvonásos vígjátékát, zajos sikerrel. A főszerepeket Verő Janka, Déri Béla és Kovács Lajos játszották, kiket a közönség, kitűnő játékukért meleg ovációkban részesített. A hét másik újdonsága M ó r i c z Zsigmond „S á r i b i r ó“ paraszt vígjátéka volt, melyben Fekete né, Fekete Irén, Kiss Czeczil, Batori, Kovács, Gyárfás és Ivánfi arattak jól megérdemelt tapsokat.

A miskolci színházban a héten mutatták be L e n g y e l M e n y h é r t „A t a i f u n“ című színművet zsufolt ház előtt óriási sikerrel. A darab rendezését maga P a l á g y i Lajos igazgató végezte nagy művészi érzékkel, mely minden részletre gondosan kiterjedt. A kitűnő előadásból Palágyinak jutott az oroszlanrész, a ki Tokeramó szerepét mestéri alakításban mutatta be. A közönség úgy Palágyit, mint az összes szereplőket elhalmozta tapsaival. A darabot, jelentékeny siker után, többször is előadják.

Ki a cigánykirály? A míg a Budapesten működő zenekarok vezetői, abban találják gyönyörűségüket, hogy sersenyre kelnek a „Cigánykirály“ című, addig a közönség is gyakorolja szavazati jogát és minden kávéház, vagy vendéglő törzs közönsége, megválasztja az izlésének leginkább megfelelő cigányfejedelmet. Velünk együtt sokan vannak az „O s t e n d e k á v é h á z“ látogatói közül azon véleményben, hogy az estlénként ott működő H a s i K á l m á n olyan szuverén ura a hegedűnek, olyan eredeti, tözgyökere magyarsággal játsza a sirvígadó nótákat, hogy válasziás esetén, lelkes muzsikájáért és egyéni szerénységéért is neki juttatnók a babérral körített koronát. Mert elmúltak már azok az idők, mikor a cigányok csak toladással férközhetek a szívekhez, ma már a szerénység is megkapja a maga jutalmát . . .

TÖRLEY PEZSGŐ

A nép uzsorásai.

Köteteket lehetne írni azokról a babonákról, amelyek a legsötétebb Arad megyében fogva tartják a tudatlan oláh nép lelkületét. A népnek babonáját azután a papok és a tanultabb emberek furfangos módon kihasználják a maguk előnyére. A műveletlen nép tudatlanságát kihasználva olyan uzsora-ügyleteket kötnek, hogy az oláh nép teljesen elszegényedik, ők maguk pedig megdagadnak.

Hogy mennyire kiuzsorázzák a papok és tanítók az oláh népet, azt hiteles adatokkal bizonyítjuk. Az aradi ügyészség az utolsó tizenhárom nap alatt 33 uzsoravétségben rendelkezett el a nyomozást. A terheltek között több oláh pap és tanító van, akik az uzsora következő legújabb neméhez folyamodtak:

A papok és tanítók megszorult oláh parasztnak kölcsön adnak 30—40 koronát és ennek fejében az adós köteles 1—2 holdnyi földjét használatra átengedni. A hitelező a földet megművelheti s a hozadékot, mely többet tesz ki, mint a kölcsön adott összeg, kamat fejében megtartja. Az oláh paraszt természetesen aligha fizetheti vissza a kölcsönt, mert földcsékkjét nem művelheti, lévén az a hitelező kezében s ez vágja zsebre a hasznot.

Igy fordulhatnak elő olyan esetek, mint Budugán Miklós bruszteri gör. kel. román lelkészé, aki 25 évi paposkodása alatt évi 800 korona fizetés mellett 300 ezer koronát takarított meg. Ez a lelkész néhány hónappal ezelőtt 160 uzsoravétséggel vádolva került az aradi törvényszék elé, amely 1500 korona pénzbüntetésre ítélte. Budugán az ítélet ellen felebbezett. A nagyváradi ítélőtábla most küldte le az iratokat az aradi törvényszékhez, az ítélőtábla utasította a törvényszéket, hogy újabb bizonyítási eljárást rendeljen el és újabb tanukat hallgasson ki.

Ennek a monstre pörnek tárgyalása akkoriban a helyszínen, Bruszton volt. A tárgyalás lefolyása bepillantást engedett az ottani román lakosság lelkébe és föltárta sötét hátramaradottságát. Az oláhok a legsúlyosabb bizonyítékok mellett sem merik a papjuk ellen vallani, mert attól féltek, hogy elkárhoznak. A tudatlan népet a pap olyannyira hatalmában tartja, hogy az oláhok a bíróság előtt tett eskü szentségében

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkövek rendkívüli nagy választékban kaphatók.
[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában]

Minden e szakmába vágo munkát, tomo-tól javítások, vó-ent és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készü-nek.

nem biznak, nem hisznek, sőt a bíróság előtt tett esküt istentelen dolognak tartják és néhány hatosért a babonás népet, még a tett eskü alól is feloldják.

3000 darab Japan PARAVÁN

(KÁLYHA-ELLENZŐ)

érke- **NAGASAKI** gözhajóval, a mely zett a NAGASAKI míg a készlet tart, a következő rendkívüli kedvezményes árban jut elárussítára:

190 cm. magas, 92 cm. széles drap alapon, aranyhímzéssel	K 14.-
105 cm. magas, 120 cm. széles, színes szövet alapon, remek szép kézi hímzéssel	K 21.-
118 cm. magas, 130 cm. széles, fekete szövet alapon, aranyhímzéssel	K 22.-
Ugyanez színes alapon	K 26.-
160 cm. magas, 200 cm. széles, remek szép kézi hímzéssel, színes alapon	K 38.-
160 cm. magas, 200 cm. széles, fantáziás hímzéssel, szövet alapon	K 50.-
160 cm. magas, 200 cm. széles, művészi hímzett kézi hímzéssel, szövet alapon	K 58.-

KOTÁNYI JÁNOS
VI., Teréz-körút 7. sz.
és annak belvárosi árukeréjére
Presster Béla
IV., Kecskeméti-utca 8. szám.

Fogak

és fogsorokat
szápadlás nél-
kül a természet-
es fogaktól

még nem különböztetik és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készit

Guttermuth János

mű-fog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kitüntetve. Kitüntetve

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert ketten vagyunk e házban. — Erkezés-kor kérem a kapu alatti táblán levő G-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

HIRER

A hétről.

Zsur-gondolatok.

A zsurok szezonja is beköszöntött, megérkezett. A nyáron és ősszel felgyülemlett szellemi sziporkák, szójátékok, új és ócska viccek terhétől a zsuron igyekeznek megszabadulni az emberiség egyik része. A másik része kénytelen végig szenvedni az első rész szellemességeinek sortúzetét s kacagni a kacagókkal, suttogni a suttogókkal, pletykálni a pletykálókkal.

Zsur, pletyka nélkül olyan, mint a sótalan kenyér, — izellen, élvezhetlen.

Mikor Éva a paradicsomban az első zsurt tartotta, hiába adta fel az asztalra az édenkert összes gyü-

mölcsseit — semmi sem izlett úgy, mint a tiltott fának — a tudás-fájának almája, melyről a gonosz kigyó csudálatos, csiklandós pletykákat tudott mesélni addig-addig, míg Éva beleharapott az almába — és megtudta, hogy a tiltott gyümölcs csak azért izletesebb, mert tiltva van.

A zsúr-pletyka is tiltott gyümölcs, mert rendszeren az izlik a vendégeknek legjobban, pedig őszintén szólva egyéb zamat nincs benne, csak az, hogy — hazugság.

Amint a pletyka valóságot tartalmaz, azonnal elveszíti minden zamatját és lesüllyed az igazság vonalára. A igazság pedig a legtöbbször olyan dolog, hogy érte beverik az ember fejét, vagy legalább is ostobának nézik aki igazat mond. Aztán még egy jó tulajdonsága van a zsúr-pletykának, az, hogy a jelenlevők mindig kivételt képeznek s akiről a nóta szól, soha sincs jelen. Akad néhány jó barát vagy barátó, ki egy másik zsuron visszamondja a távol voltnak, hogy valaki mit pletykált róla, de hogy ki volt az a valaki, azt soha sem lehet megtudni.

Lehet, hogy épen az, aki vissza mondta, lehet, más — a fődolog, hogy a zsúr-pletykának ne legyen se apja, se anyja. Ugy szíltessen meg mint a füst, amelyiknek a tűz ugyan az apja, de ő előbb a világon van mint szülője.

A zsurokon azért adnak fel az asztalra mindenféle vegyes nyalánkságokat, mert üres gyomorral üres vicceket mondanak az emberek — másrészt pedig, mivel a zsúr-pletykával üresfejtű és üres gyomru egyének foglalkoznak, hát legalább a gyomor legyen tele, ha a fej tovább is üres marad.

A fő a zsúr — és a pletyka.

Véres eljegyzés.

Véres eljegyzési lakoma volt Bihar-fordán. A falu egyik jómódú gazdájának házában zajos mulatozással ünnepezték a gazda legfiatalabb lányának az eljegyzését. Éjfélt felé már hangos nótázástól visszhangzott a ház, mikor a táncolók közé betoppant Kerekes Gábor híres verekedő legény, aki két esztendőig jegyben járt a mennyaszonyynyal, a szép Bályi Piroskával. A duhaj legény egyenesen a vőlegénynek, Sós Imrének rontott s a fokosával úgy vágta fejbe, hogy a legény arcát elborította a vér. A vőfélyek és a háznál mulató legények a vakmerő legényt véresre verték s kilökték az utcára. A vidám mulatozásnak azonban vége lett. A szép Piroška eljegyzését így rontotta el a régi szeretője.

Kétféltű gyermek.

A világhíre vergődött Barnum összedezte az embersudákat, a kivételes növésű, furcsa alakú embereket s gyűjteményének ugyancsak sok bámuloja akadt világszerte. Ebbe a gyűjteménybe illelnek be egy két napos csecsemő, aki a biharmegyei Tenkén látott napvilágot. Az anyja Mócz Mária tenkei oláh cselédleány, akinek környezete ugyancsak meglepődött, amikor az asszony kétféltű gyermeknek adott életet. A csodálatos csecsemőnek gyenge törzsén két erőteljesen kifejlett feje van, négy szemmel, két szájjal, négy füllel. A csodagyerek még eddig egészséges.

Testvérgyilkosság.

Szombaton éjjel Szemlakon Schutz Sámuel hasbaszurta öccsét, Schutz Andrást. A gyilkos testvér, aki egy szobában aludt öccsével, megvárta, míg öccse elalszik és ekkor odalépett hozzá és egy hosszú konyhakéssel felmetszette a hasát. Schutz András rövid kintlódás után meghalt. A csendőrség bejelentette a gyilkosságot az aradi ügyészségnek, ahova kiszállott a helyszínre Fikker Károly dr. királyi ügyész, Auszterveil László és Pozsgay István törvénytudó orvosok, hogy a halál okának megállapítása végett a holttestet felboncolják. A gyilkost letartóztatták.

Elfogott csalók.

A kiskunfélegyházai rendőrség elfogta Karsa Boldizsár, Császár Imre lakosokat, amikor Tóth Imre félegyházai ismert hamispénz gyártóval azon tanakodtak, hogy kit lehetne becsapni a hamis pénz meséjével. — A jómadarakat a félegyházai rendőrség illetékesi helyükre toloncoltatta.

Hogy élünk száz év múlva?

Egy amerikai újságíró a napokban meginterjúvolta Edison, a modern kor villamos csodáinak nagy feltalálóját arra nézve, hogy fog lefolyni az emberiség élete száz év múlva. Edison kijelentette, hogy a találmányok a jövő világot egészen átalakítják. A jövő találmányai nemcsak gazdagabbá, de boldogabbá fogják tenni az embereket. Új találmányok és gépek hatása következtében elmúlik majd a mai nyomor s a szegénység ismeretlen valami lesz. A legközelebbi jövő találmányai az automata gép jegyében fognak lefolyni. Néhány év múlva automata gépek fogják végezni az ember munkáját. Száz év múlva senki sem dolgozik többet naponta négy-öt óránál. Nem is lesz szükség arra, hogy többet dolgozzanak. A javaknak óriási készlete áll majd rendelkezésre s az emberek többet pihenhetnek, mint azelőtt. Edison különben egy hatalmas találmányon dolgozik, amely főképpen a szegények érdekét fogja szolgálni és megszünteti a lakásmizériákat. Cementből készít házat. Egy ilyen ház, amelyben 7-8 szoba van, mindössze 6000 koronába kerül. Ennek következtében a minimumra száll alá a házbér s így a találmány előnyét a szegények fogják élvezni. A nagy feltaláló csillogó szemmel, lelkesedve beszélt a jövőről egy olyan ember biztosságával, aki jól tudja, hogy amit mond, mind bekövetkezik.

Herczel tanár jubileuma.

Abból az alkalomból, hogy Herczel Manó dr. uovari tanácsos, egyetemi tanár most ünnepli orvosi működésének negyedszázados évfordulóját, volt beteget és tisztelői lelkes ünneplésben részesítették. Az ünnep e héten folyt le a jubiléus tanár szanatóriumában, ahol átnyújtották neki az ünnepi alkalomra veretett arany plakettet és a nevére tett alapítvány alapító levelét. Az ünnepen nagyszámú előkelő közönség vett részt. Ott voltak gróf Batthyány Lajosné, Fejérváry Géza báró, Návay Lajos, Pompéry Elemér, Márkus Miksa, Semsey László gróf nejével és gyermekeivel, Madarassy-Beck Gyula báró, Zilahy Simon, Baumgarten Nándor dr., Ság Manó, Béla Henrik, Visontai Soma, Paulay Erzsébet, Erényi Ullmann Adolf, Posner Alfréd lovag, Beck Marcell, Walder Gyula, Szécsy bankigazgató, Weisz Fülöp, Fellner Henrik, Wellisch Alfréd, Morelli tanár, Wolfner Tivadar, Fleischl Sándor, Herzl Izidor és még sokan. Az ünnepi beszédet Návay Lajos tilkos

tanácsos, a képviselőház alelnöke mondotta. Beszéd után gróf Batthyány Lajosné átnyújtotta a jubiléus tanárnak az arany plakettet és az alapító oklevelet, a melyeket Herczel tanár átvéve, meghatóttan mondott köszönetet ünnepeléséért. Megköszönte a bizalmat s azt mondotta, hogy a mai nap a legszebb napja életének, amely hátralevő napjait meg fogja aranyozni. Ezzel az ünnepség véget ért. A jubiléus tanárt táviratban is számosan üdvözölték, köztük Augusztó királyi hercegasszony és József királyi herceg is.

Minden étkezés után egy
késhegynyt

DIGESTOL GLÜCK

legkövetesebb emésztőporból,
mely elősegíti az emésztést, fo-
kossa a bélműködést és étvágy-
javítólag hat. Javalva van a gyom-
or és bél legkülönbözőbb bántal-
máinál, bélrenyheségénél, ét-
vágytalanságnál stb.

Kapható 3 K-ért minden gyógyszerárban
3 dabozt 5 K-ért franco küld. Főraktár:
GLÜCK REZSŐ gyógyszerár
Budapest, VI., Hungária-körút 93.

Nyílttér.

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és kir. udv. hangszergyár
központi főüzletében

BUDAPEST,
VI. ker., Rákóczi-ut 36. sz. alatt

kaphatók a legjobb és
legolcsóbb hangszerek.

KÉPES ÁRJEGYZÉKEK minden
cikkről külön-külön jelennek
meg. Érdeklődőknek kívánatra
ingyen és bérmentve küldetnek.

KITÜNTETVE! A m. kir. kormány
által alapított „Millenniumi állami
érem”-mel melyet a hangszer-csoport
összes versenyzői közül kizárólag
csakis czégnünk nyert el.

Ipar csodája.

hogy már 25 koronáért készítek
saját műhelyemben remek szabású
férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot
tisztá gyapjuszövetekből mérték után.

Kardos Ármin
férfiszabó.

Budapest, VII., István-ut 14.
Vidékre mintákat bérmentve küldök.

ÓRAS ÉS ÉKSZERÜZLET Löw Sándor Budapest,

Ó Cs. és Kir. Fensége József főherceg udvari szállítója.

VIII., József-körút 81. szám.

Legjobb munka és kitűnő anyag irásbeli jótállás mellett. — Saját ékszer- és óraműhely. — Méltányos árak. A magy. kir. államvasutak és a m. kir. posta- és távirtda szerződött óraszállítója. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

